

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»

другого рівня вищої освіти
за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт
галузі знань А Освіта
освітня кваліфікація: магістр фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою БДПУ
від «26» червня 2025 р. протокол
№ 13/3.2

Освітня програма вводиться в
дію з 01.09.2025 р.

Ректор Ігор БОГДАНОВ
(наказ № 26 від 11 липня 2025 р.)

Запоріжжя, 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

СХВАЛЕНО

Методичною радою БДПУ
від « 24 » червня 2025 р.
(протокол № 6)

Голова

 Ольга ГУРЕНКО

ПОГОДЖЕНО

начальник навчального
відділу БДПУ

 Ольга ШУБІНА

Рекомендовано

Вченою радою факультету
від «25» березня 2025 р.
(протокол № 8)
декан факультету

 (Сергій КУШНІРЮК)

Ініційовано

Кафедрою фізичної культури, спорту та методики викладання
«24» березня 2025

(протокол № 11)

завідувач кафедри

 (Наталя САМСУТІНА)

Гарант: Сергій КУШНІРЮК

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Сергій КУШНІРЮК, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри фізичної культури, спорту та методики викладання Бердянського державного педагогічного університету, Заслужений майстер спорту – гарант освітньої програми;

2. Світлана ХАТУНЦЕВА, доктор педагогічних наук, професорка кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету.

3. Людмила КОНОВАЛЬСЬКА, кандидатка педагогічних наук, доцентка фізичної культури, спорту та методики викладання Бердянського державного педагогічного університету, майстер спорту;

4. Богдан ЗАСКАЛЬКО, тренер КЗ "Міський центр фізичної культури, адаптації осіб, постраждалих внаслідок війни, та осіб з інвалідністю "НЕЗЛАМНІ" Кам'янської міської ради, випускник другого рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» Бердянського державного педагогічного університету;

5. Дмитро КРАВЧЕНКО, здобувач другого рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» Бердянського державного педагогічного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Жанна ДЬОМІНА - кандидатка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри теорії та методики фізичного виховання Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

2. Максим МОРОЗ – директор КЗ «Запорізька обласна дитячо-юнацька спортивна школа» Запорізької обласної ради;

3. Олександр ГЛАДУН - генеральний секретар Федерації гандболу України;

4. Олег САВЧУК - Директор Державного центру олімпійської підготовки із бадмінтону та волейболу пляжного.

Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності А7 Фізична культура

Profile of the educational and professional programme in the speciality A7 Physical

Education

1. Загальна інформація	
Назва освітньої програми	Фізична культура і спорт Physical education and sport
Рівень вищої освіти	Другий Second
Галузь знань	A Освіта Education
Спеціальність	A7 Фізична культура A7 Physical Education
Опис предметної області (згідно зі стандартами освіти)	
Інформація про об'єкти вивчення та/або діяльності	Процеси забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя; процеси виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленості шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них; організація і забезпечення освітнього процесу в закладах вищої освіти з підготовки фахівців для системи фізичної культури і спорту. Processes of ensuring people's motor activity for the purpose of their harmonious, primarily physical, development and healthy lifestyle; processes of identifying and comparing people's achievements in physical, intellectual and other fitness through sports competitions and appropriate preparation for them; organisation and provision of the educational process in higher education institutions for the training of specialists for the system of physical culture and sports.
Цілі освітньої програми	Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми інноваційного та наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у фізичному вихованні та тренерській діяльності. Training of specialists capable of solving complex specialized tasks and problems of innovative and scientific nature in the field of physical culture and sports, in particular in physical education and coaching.
Теоретичний зміст	Система ідей, понять, категорій, теорій, концепцій, принципів залучення людей до занять фізичною культурою або підвищення спортивної майстерності. The system of ideas, concepts, categories, theories, concepts, principles of involving people in physical education or improving sports skills.
Методи, методики та технології, необхідні для практичного використання	Загальнонаукові методи дослідження (аналіз і синтез; аналогія та моделювання; абстрагування і конкретизація; системний аналіз); методи експертної оцінки, опитування, педагогічні, психологічні та медико-біологічні методи аналізу рухової активності,

	змагальної діяльності, стану спортсменів та осіб, які займаються фізичною культурою; методи моделювання та прогнозування у сфері фізичної культури і спорту; методи статистичного аналізу даних; педагогічні технології програмування занять. General scientific research methods (analysis and synthesis; analogy and modelling; abstraction and concretisation; system analysis); methods of expert evaluation, surveys, pedagogical, psychological and medical-biological methods of analysing motor activity, competitive activity, the state of athletes and people engaged in physical culture; methods of modelling and forecasting in the field of physical culture and sports; methods of statistical data analysis; pedagogical technologies for programming classes.
<i>Інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти використовувати у своїй професійній діяльності</i>	Сучасні прилади та устаткування для оцінки рухової активності, технічної підготовленості спортсменів, серцево-судинної, дихальної, м'язової та кісткової систем організму людини; інформаційно-аналітичні інструменти (мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних); спеціалізоване програмне забезпечення; обладнання наукових лабораторій та дослідницьких центрів відповідне до спеціальності. Modern devices and equipment for assessing motor activity, technical fitness of athletes, cardiovascular, respiratory, muscular and bone systems of the human body; information and analytical tools (network systems for searching and processing information; library resources and technologies, including electronic ones; multimedia equipment; statistical processing and data visualisation programmes); specialised software; equipment of scientific laboratories and research centres relevant to the speciality.
<i>Тип освітньої програми</i>	Освітньо-професійна Educational and professional
<i>Тип диплому</i>	Одиничний single
<i>Найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою</i>	
<i>Мова викладання</i>	українська
<i>Обсяг освітньої програми</i>	90 кредитів ЄКТС 90 ECTS credits
<i>Форми здобуття освіти, розрахункові строки виконання ОП</i>	Денна, заочна 1 рік 4 місяці 1 year 4 months
<i>Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою</i>	Наявність ступеня бакалавра (ОКР спеціаліста) Bachelor's degree (specialist's degree)
<i>Додаткові вимоги та обмеження для міждисциплінарних освітніх програм</i>	

<i>Наявність акредитації</i>	Сертифікат про акредитацію освітньої програми УД08006807, дійсний до 01.07.2026 р. Certificate of accreditation of educational programme UD08006807, valid until 01.07.2026.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://bdpu.org.ua/opp/
2. Програмні компетентності (за стандартом)	
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту. Ability to solve research and/or innovation problems in the field of physical culture and sports.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. GC1. Ability to act in a socially responsible and conscious manner. GC2. Ability to search, process and analyze information from various sources. GC3. Ability to adapt and act in a new situation. GC4. Ability to identify, formulate and solve problems. GC5. Ability to generate new ideas (creativity). GC6. Ability to develop and manage projects. GC7. Ability to motivate people and move towards a common goal. GC8. Ability to work in an international context.
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>	СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень. СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту. СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.

	СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту. СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту. СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання. СК10. Здатність реалізовувати професійну діяльність у сфері фізичної культури і спорту в умовах постконфліктних/деокупованих територій. SC1. Ability to critically comprehend problems in the field of physical culture and sports, to think originally and to conduct research. SC2. Ability to develop and implement innovative projects in the field of physical culture and sports. SC3. Ability to carry out scientific and pedagogical activities in higher education institutions. SC4. Ability to manage work or educational processes in the field of physical culture and sports that are complex, unpredictable and require new strategic approaches. SC5. Ability to solve problems in the field of physical culture and sports in new or unfamiliar environments with incomplete or limited information, taking into account aspects of social and ethical responsibility. SC6. Ability to self-education, self-improvement and self-reflection for successful professionalization in the field of physical culture and sports. SC7. Ability to plan, organize and conduct independent research on the problems of physical culture and sports. SC8. Ability to implement in practice the results of scientific research aimed at solving applied problems in the field of physical culture and sports. SC9. To realize the principles of professional and academic ethics and the need to comply with them. SC10. Ability to carry out professional activities in the field of physical culture and sports in post-conflict/de-occupied territories.
3. Програмні результати навчання (ПРН)	
1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань. 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури і спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби. 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури і спорту державною та іноземною мовами усно і письмово. 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти. 6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати її. 7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення,	

методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури і спорту.

8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

10. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері фізичної культури і спорту, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методи та інструменти, обґрунтовувати висновки, презентувати результати.

11. Здійснювати комплексний контроль фізичного стану та підготовленості спортсменів на основі аналізу психологічних, біомеханічних, біологічних та медичних показників та приймати рішення у складних і невизначених умовах.

12. Здійснювати професійну діяльність у сфері фізичної культури і спорту з урахуванням соціальних та організаційних особливостей на постконфліктних або деокупованих територіях.

1. Analyze the features, contradictions and prospects for the development of the modern sphere of physical culture and sports, critically comprehend problems in the field and on the border of branches of knowledge.

2. Make effective decisions to solve problems in the field of physical culture and sports, generate and compare alternatives, assess risks and resource needs.

3. To freely discuss the results of professional activities, research and innovative projects in the field of physical culture and sports in the state and foreign languages orally and in writing.

4. Clearly and unambiguously communicate their own knowledge, conclusions and arguments on physical culture and sports to specialists and non-specialists, including students.

5. Develop and teach specialized academic disciplines in higher education institutions.

6. Search for the necessary information in scientific literature, databases, and other sources, analyze and evaluate it.

7. Apply modern digital technologies and specialized software, methods of statistical data analysis to solve complex problems of physical culture and sports.

8. Organize effective work of the team aimed at achieving certain goals, taking into account economic, legal and ethical aspects.

9. Develop and implement scientific and applied projects aimed at solving innovative problems in the field of physical culture and sports, as well as related interdisciplinary projects.

10. To plan and carry out scientific research in the field of physical culture and sports, to put forward and test hypotheses, to choose methods and tools, to substantiate conclusions, to present results.

11. Carry out comprehensive monitoring of the physical condition and fitness of athletes based on the analysis of psychological, biomechanical, biological and medical indicators and make decisions in difficult and uncertain conditions.

12. To carry out professional activities in the field of physical education and sports, taking into account the social and organisational characteristics of post-conflict or de-occupied territories.

4.Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності А7 Фізична культура і спорт здійснюється у формі атестаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота має передбачати виконання дослідження або інноваційного проєкту, спрямованого на розв'язання актуальної задачі фізичної культури та спорту.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або у репозитарії

закладу вищої освіти.

Атестаційний іспит передбачає оцінювання здобуття результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою.

Атестація випускників завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня магістр із присвоєнням кваліфікації: магістр фізичної культури і спорту.

Certification of graduates of the educational and professional programme

A7 Physical Culture and Sports is carried out in the form of a certification exam and a public defence of a qualification work.

The qualification work must involve the implementation of a research or innovative project aimed at solving an actual problem of physical culture and sports.

The qualification work must not contain academic plagiarism, fabrication, or falsification.

The qualification work must be published on the official website or in the repository of the higher education institution.

The certification examination involves the assessment of the learning outcomes defined by the Standard of Higher Education of Ukraine in the specialty 017 'Physical Culture and Sports' of the field of knowledge 01 Education/Pedagogy for the second (master's) level of higher education and the educational and professional programme.

Graduate certification is completed by issuing a standardised document on awarding a master's degree with the qualification: Master of Physical Culture and Sports.

5. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Проектна, тренувальна, організаційна, науково-дослідна, інноваційна, науково-педагогічна, сервісна, експертна та консультативна діяльність у сфері фізичної культури і спорту.

Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» випускник здатний виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідні посади:

2351.2 - методист з фізичної культури;

2351.2 - викладач (методи навчання);

2310.2 - викладач закладу вищої освіти;

3475 - тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції і та ін.).

6. Процедура присвоєння професійної кваліфікації (у разі їх присвоєння)

1. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

а. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 01	Філософія освіти	3	екзамен
ОК 02	Методологія наукового дослідження	3	залік
ОК 03	Професійна комунікація іноземною мовою	3	екзамен
ОК 04	Менеджмент в освіті	3	залік
ОК 05	Методика викладання фізичного виховання у ЗВО	4	екзамен
ОК 06	Актуальні проблеми сучасної підготовки спортсменів	4	екзамен
ОК 07	Педагогіка вищої школи	3	залік
ОК 08	Теорія та методика адаптивного фізичного виховання і спорту	3	залік
ОК 09	Основи теорії та методики спортивного відбору та орієнтації	3	залік
ОК 10	Професійна майстерність фахівця у сфері ФКіС	4	екзамен
ОК 11	Сучасні цифрові технології у фізичній культурі і спорті	3	екзамен
ОК 12	Менеджмент та маркетинг у фізичній культурі і спорті	3	екзамен
ОК 13	Підготовка кваліфікаційної роботи	9	залік
ОК 14	Виробнича практика	6	залік
ОК 15	Виробнича практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		60	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 01	Дисципліна 1	5	залік
ВК 02	Дисципліна 2	5	залік
ВК 03	Дисципліна 3	5	залік
ВК 04	Дисципліна 4	5	залік
ВК 05	Дисципліна 5	5	залік
ВК 06	Дисципліна 6	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		30	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

б. Структурно-логічна схема ОП

1 семестр	2 семестр	3 семестр
------------------	------------------	------------------

ОК 02. Методологія наукового дослідження	ОК 01. Філософія освіти	ВК 01. Дисципліна вільного вибору
ОК 04. Менеджмент в освіті	ОК 03. Професійна комунікація іноземною мовою	ВК 02. Дисципліна вільного вибору
ОК 05. Методика викладання фізичного виховання у ЗВО	ОК. 06. Актуальні проблеми сучасної підготовки спортсменів	ВК 03. Дисципліна вільного вибору
ОК 07. Педагогіка вищої школи	ОК 9. Основи теорії та методики спортивного відбору та орієнтації	ВК 04. Дисципліна вільного вибору
ОК 08. Теорія та методика адаптивного фізичного виховання і спорту	ОК 10. Професійна майстерність фахівця у сфері ФКіС	ВК 05. Дисципліна вільного вибору
ОК 11. Сучасні цифрові технології у фізичній культурі і спорті	ОК. 12. Менеджмент та маркетинг у фізичній культурі і спорті	ВК 06. Дисципліна вільного вибору
ОК 13. Підготовка кваліфікаційної роботи		
ОК 14. Виробнича практика	ОК 15. Виробнича практика	

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+						+	+	+	+					
ЗК2		+	+				+		+	+	+		+		
ЗК3					+	+									
ЗК4	+	+		+	+	+	+			+		+	+	+	+
ЗК5		+			+	+					+		+	+	+
ЗК6				+								+		+	+
ЗК7					+	+		+	+					+	+
ЗК8			+	+								+			
СК1	+	+				+							+		
СК2					+	+					+			+	+
СК3		+			+		+			+			+		+
СК4				+	+	+		+	+			+		+	+
СК5					+	+	+	+	+	+				+	+
СК6							+			+					
СК7		+			+								+	+	+
СК8		+			+	+		+					+	+	+
СК9		+					+	+		+			+		
СК 10						+		+		+					

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ПРН1	+	+				+			+				+		
ПРН2		+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
ПРН 3			+	+		+	+			+		+			
ПРН4	+	+				+	+		+	+			+		
ПРН5					+		+			+					
ПРН6			+	+	+	+	+		+	+	+	+			
ПРН7		+				+			+		+			+	+
ПРН8	+			+	+			+	+			+		+	+
ПРН9		+		+		+			+		+	+	+	+	+
ПРН10		+				+							+		
ПРН11								+	+						
ПРН12						+		+		+					

5. Вимоги до внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти (ESG 2015) і включає:

- 1) політику забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестацію здобувачів вищої освіти;
- 5) викладацький склад, який відповідає кваліфікаційним вимогам;
- 6) навчальні ресурси та підтримку здобувачів вищої освіти;
- 7) інформаційний менеджмент;
- 8) публічну інформацію;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.